

1.daļa.Zināšanas un izpratne

Kopā 28 punkti

Uzd.	Vērtēšanas kritērijs	Punkti kopā
1	1.1. Nosaka revolūcijai atbilstošu notikumu, kopā – 3 punkti.	5
	1.2. Nosaka divus cēloņus vienai no izvēlētajām revolūcijām (Franču revolūcija, februāra revolūcija, 1905.gada revolūcija). <i>1905.gada revolūcijas cēloņi var būt gan Krievijas, gan Latvijas kontekstā.</i> Par katru atbilstošu cēloni – 1punkts, kopā – 2 punkti.	
2.	2.1. Nosaka seku saistību ar vēstures notikumu – 1 punkts.	5
	2.1. Nosaka vēstures notikuma cēloni – 1 punkts.	
	2.3. <i>Vērtē līmeņos.</i> Kopā 3 punkti. 3 punkti – demonstrē izpratni par to, ka Kurzemes un Zemgales hercogiste ir Polijas Lietuvas vasaļatkarībā, skaidro, kāpēc lielākā daļā teritorijas nav katolicisms, bet ir luterānisms 2 punkti – izpratne, ka Kurzemes un Zemgales hercogistei ir saistība ar Poliju, bet neskaidro, kāpēc katoliskās Polijas vasaļvalsts ir luteriska. 1 punkts – zināšanas par luterānismu kā reģiona reliģiju, bet nav izpratnes (skaidrojuma) par Kurzemes un Zemgales hercogisti. 0 punktu – nav atbildes vai skaidrojums pilnīgi aplams.	
3.	3.1. Nosaka vēstures notikuma sekas – 1 punkts.	5
	3.2. Nosaka vēstures periodam atbilstošu terminoloģiju – 1 punkts.	
	3.3. Nosaka vēstures notikuma sekas – 1 punkts.	
	3.4. Nosaka vēstures notikuma sekas – 1 punkts.	
	3.5. Nosaka vēstures notikuma sekas – 1 punkts.	
4.	4.1. Nosaka informācijas avotu izcelsmi – 1 punkts.	7
	4.2. Nosaka informācijas avotu vēsturisko kontekstu – 1 punkts.	
	4.3. Konfrontē informācijas avotus. <i>Vērtē līmeņos</i> – Kopā 2 punkti. 2 punkti – salīdzināti visi avoti, norādīta vismaz viena atšķirība. 1 punkts – ir tikai apraksts par vēstījumu. 0 punktu – nav pildīts/ir citāti no teksta.	
4.	4.4. Komunicē par informāciju, demonstrē izpratni. <i>Vērtē līmeņos</i> – kopā 3 punkti. 3 punkti – skaidrojumā demonstrē izpratni par simbolu izmantošanas aktualitāti konkrētajā (katrā) vēstures periodā, skaidrojumā demonstrē izpratni par cēloņsakarībām, lieto terminus, zina precīzus faktus. 2 punkti – nosauc simbolus, skaidrojumā demonstrē izpratni, ka simboli saistīti ar konkrētiem notikumiem, bet nav skaidrota simbolu izmantošana konkrēto notikumu kontekstā. 1 punkts – nosaukti simboli, skaidrojums emocionāls, vispārināts. 0 punktu – nav pildīts/uzrakstīti simboli bez skaidrojuma.	7
	4.4. Komunicē par informāciju, demonstrē izpratni.	
5.	5.1. Demonstrē izpratni par ideoloģiju – 1 punkts.	2
	5.2. Demonstrē izpratni par ideoloģiju – 1 punkts.	
6.	6.1. Atpazīst informācijas avotā aprakstīto terminoloģiju – 1 punkts.	4
	6.2. Atpazīst informācijas avotā pausto ideju – 1 punkts.	
	6.3. Demonstrē izpratni cēloņsakarībām. <i>Vērtē līmeņos</i> – Kopā 2 punkti. 2 punkti – izmantojot faktus, terminoloģiju pamato jaunlatviešu kustības nozīmi (vai kustības norietu) 19.gs. otrajā pusē. 1 punkts – vispārināts, loģisks secinājums. 0 punktu – nav atbildes/atbilde haotiska, neatbilstoša jaunlatviešu darbībai.	
	6.3. Demonstrē izpratni cēloņsakarībām. <i>Vērtē līmeņos</i> – Kopā 2 punkti. 2 punkti – izmantojot faktus, terminoloģiju pamato jaunlatviešu kustības nozīmi (vai kustības norietu) 19.gs. otrajā pusē. 1 punkts – vispārināts, loģisks secinājums. 0 punktu – nav atbildes/atbilde haotiska, neatbilstoša jaunlatviešu darbībai.	

2.daļa. Argumentēšana
Kopā 20 punkti

Vērtē līmeņos.

Kritērijs	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
Formulē apgalvojumu.	Apgalvojums ir vispārīgs un nav pietiekams, lai atklātu tematu/problēmu/ jautājumu.	Apgalvojums pilnībā atbilst, lai atklātu tematu/ problēmu/ jautājumu.		
Formulē pretējo (konkurējošo) apgalvojumu.	Pretējais apgalvojums formulēts neskaidri, tikai daļēji var uzskatīt par pretapgalvojumu.	Izvēlēts precīzs, atbilstošs pret-apgalvojums.		
Pierāda apgalvojumu.	Ir nepilnīga, daļēji formulēta sasaiste starp apgalvojumu un tā pamatojumu. Pamatojums formulēts neskaidri.	Pamatojums ir saistīts ar apgalvojumu, bet pamatojuma struktūra ir neskaidra, izklāstā trūkst loģiska secīguma, pielaistas loģiskas kļūdas.	Pamatojums ir precīzi saistīts ar apgalvojumu, pamatojuma struktūra ir skaidra un saprotama, izvirzīti loģiski secinājumi.	Pamatojums precīzi un pilnvērtīgi ir saistīts ar apgalvojumu, pamatojuma struktūra skaidra un saprotama, izvirzītie secinājumi loģiski. Izvirzītie secinājumi derīgi starpdisciplināru problēmu risināšanai.
Pamato un atspēko pretējo (konkurējošo) apgalvojumu.	Pretējais apgalvojums nav pamatots un atspēkots.	Pretējais apgalvojums ir pamatots ar vispārīgiem spriedumiem, kas nav balstīti faktos, nav atspēkojuma.	Pretējais apgalvojums pamatots ar precīziem, atbilstošiem faktiem. Pretapgalvojuma atspēkojums ir vispārīgs.	Pretējais apgalvojums ir pamatots ar precīziem faktiem. Pretējā apgalvojuma atspēkošanā izmantoti faktos balstīti spriedumi, kas ir pietiekami, lai to atspēkotu.
Zināšanas un izpratne.	Atbildē demonstrētas neprecīzas un vispārīgas zināšanas, kas tieši nav saistītas ar tematu/ problēmu/ jautājumu.	Atbildē demonstrētas zināšanas, kas atbilst tematam un atbilstošajam apgalvojumam; dažviet nav vērstas uz apgalvojuma pierādīšanu, vietām var būt aprakstošas; ir būtiskas neprecizitātes, kas traucē uztvert domu; dažviet neprecīzas un vispārīgas; šaurš zināšanu spektrs.	Atbildē demonstrētas zināšanas, kas vērstas uz apgalvojuma pierādīšanu; tās lielākoties loģiski iekļaujas argumenta struktūrā, lielākoties ir precīzas un ticamas, plaša spektra, bet atsevišķos gadījumos nedemonstrē dziļu izpratni,	Atbildē demonstrētas pārdomāti un loģiski izvēlētas zināšanas, kas vērstas uz apgalvojuma pierādīšanu; tās loģiski iekļaujas argumenta struktūrā, vienmēr ir precīzas un ticamas, plaša spektra. Tiek demonstrēta dziļa izpratne par tematu.

3.daļa. Vēstures avotu analīze

Kopā 25 punkti

Uzd.	Vērtēšanas kritērijs	Punkti kopā
1.	Demonstrē zināšanas par darbu ar vēstures avotiem, zina kritērijus, pēc kuriem izvērtēs vēstures avotus. Par katru atšķirīgu atbilstošu kritēriju 1 punkts, kopā 3 punkti.	3
2.	2.1. <i>Vērtē līmeņos</i> . Kopā 2 punkti. 2 punkti – ar precīziem faktiem, terminiem skaidro avotu tapšanas vēsturiskos apstākļus. 1 punkts – skaidro vispārināti vēstures avotu tapšanas apstākļus, pieļauj nebūtiskas faktu un loģikas kļūdas. 0 punktu – nav atbildes/atbilde nav saistīta ar vēstures avotu tapšanas apstākļiem.	8
	Kopā 3 punkti. 2.2. Demonstrē izpratni par vēstures avotu dažādiem tipiem un to mērķiem. 1 punkts par katru precīzi noteiktu avota tapšanas mērķi. 0 punkti – nav rakstīts/atstāstīts avota saturs.	
	2.3. <i>Vērtē līmeņos</i> . Kopā 3 punkti. 3 punkti – demonstrē vēsturiskā konteksta izpratni. Izmantojot precīzus vēstures faktus, terminus, skaidro <i>Atmodas</i> laika duālo situāciju. 2 punkti – skaidrojumā min perioda duālo situāciju, bet fakti ir nepilnīgi, vai skaidro tikai vienu faktoru. 1 punkts – skaidrojuma nav, bet ir nosaukti faktori. 0 punktu – atbildes nav/atbilde nav saistīta ar jautājumu.	
3.	3.1. <i>Vērtē līmeņos</i> . Kopā 4 punkti. 4 punkti – demonstrē izpratni par avotu vispārināšanu (pārbūves process kā politisko un ekonomisko reformu politika), izmanto informāciju no visiem avotiem, tā sistematizēta un klasificēta, izmanto avotu faktus un terminus. 3 punkti – demonstrē izpratni par procesu kā politisko un ekonomisko reformu politiku, informācija nav sistematizēta un analizēta. 2 punkti – demonstrē izpratni par kādu no pārbūves politikas aspektiem, nav izmantota informācija no visiem avotiem, nav saskatītas visas izpausmes. 1 punkts – skaidrojumā izmantoti tieši citāti vai teksta pārstāsts, nav vispārinājuma. 0 punktu – nav atbildes/atbilde nav saistīta ar konkrēto avotu analīzi (informāciju).	14
	3.2. <i>vērtē līmeņos</i> , skaidrojums par katru citātu – 2 punkti, kopā 4 punkti. 2 punkti – skaidrojumā demonstrē izpratni par vēsturisko kontekstu un konkrēto problēmu, skaidrojumā izmantoti fakti, termini. 1 punkts – demonstrē zināšanas par periodu, bet iztrūkst fakts. 0 punktu – nav atbildes/atbildē demonstrē, ka nav izpratnes par konkrēto situāciju un tās vēsturisko kontekstu.	
	3.3. Savstarpēji salīdzina dažādus avotus, izprot jēdzienu “sabiedriski politiski jautājumi”. 1 punkts par katru no avotiem atlasītu sabiedriski politisko jautājumu, kas apskatīts abu organizāciju dokumentos – kopā 3 punkti. 1 punkts par katru LTF un Interfrontes precīzu attieksmes konstatāciju (2 atbilstoši ieraksti) par izvēlēto sabiedriski politisko jautājumu, ja nav abu organizāciju skaidrojuma vai tas neatbilst – 0 punktu. Kopā 3 punkti. Kopā par uzdevumu – 6 punkti.	

4.daļa. Viedokļa analīze

Kopā 24 punkti

Uzd.	Vērtēšanas kritērijs	Punkti kopā
1.	<p><i>Vērtē līmeņos.</i></p> <p>4 punkti – precīzi nosaka četras pārkrievošanas sekas, ko nosauc vēsturnieks, lietojot paplašinātus teikumus/loģiski citāti no teksta.</p> <p>3 punkti – precīzi nosaka trīs aspektu/ir neprecizitātes, “izrauts” no konteksta.</p> <p>2 punkti – precīzi nosaka divus aspektus vai vairāk, bet “izrauti” no konteksta.</p> <p>1 punkts – noteikts viens aspekts.</p> <p>0 punktu – nav rakstīts/rakstītajam nav saistības ar atbildi uz jautājumu.</p>	4
2.	<p><i>Vērtē līmeņos.</i></p> <p>4 punkti – secīgi un detalizēti skaidro pretruna starp vācu un latviešu interesēm.</p> <p>3 punkti – izvērsti skaidro vienu aspektu, ieskicējot vēl kādu vai arī aptverti visi, nepietiekami detalizējot.</p> <p>2 punkti – skaidro vienu aspektu – slavofīlu/jaunlatviešu (kultūras) intereses vai saimnieciskās pretrunas – vai ieskicē divus.</p> <p>1 punkts – ieskicē vienu aspektu.</p> <p>0 punktu – nav rakstīts vai rakstītais nekādi nav saistāms ar pārkrievošanas politikas realizēšanu, “izrauts” no konteksta, nav pārskata.</p>	4
3.	<p><i>Vērtē līmeņos.</i> 8 punkti par autora viedokļa par pārkrievošanās ietekmi uz vācbaltiešu (4 punkti) un latviešu (4 punkti) sabiedrībām pamatošanu.</p> <p>4 punkti – analizējot vienu aspektu (ietekmi uz vācu vai latviešu sabiedrību) atsaucies uz vēsturnieka dotajiem faktiem un izmantotas arī savas zināšanas par vēsturisko procesu un kontekstu.</p> <p>3 punkti – atbildē iekļauj atbilstošus, precīzus faktus, pamatoti, loģiski interpretēt.</p> <p>2 punkti – pamatojumā atsaucies uz vēsturnieka minēto, skaidro, bet neprecīzi, vispārināti, skaidro 1-2 aspektus.</p> <p>1 punkts – atbildē izmanto frāzes no teksta, lietojot vispārinājumus un pieņēmumus.</p> <p>0 punktu – nav rakstīts, vai atbildē bez konteksta un saistības izmantota kāda tekstā minēta frāze.</p>	8
4.	<p><i>Vērtē līmeņos.</i></p> <p>7–8 punkti. Atbildē iekļauta dziļa izpratne par vēsturisko kontekstu, lietoti fakti, termini. Skaidrotas cēloņsakarības. Izvērtēti 2–3 seku grupu aspekti.</p> <p>5–6 punkti. Izmanto vēsturnieka viedokli, lai papildinātu ar precīzām interpretācijām. Detalizēti izvērtē vismaz divus aspektus (kultūra/politika/saimniecība).</p> <p>3–4 punkti. Konstatējama izpratne par ilgtermiņa sekām, detalizēti izvērtēti vismaz viens aspekts, pārējos ieskicējot. Ir interpretācijas kļūdas.</p> <p>1–2 punkti. Reģiona attīstība vērtēta, tomēr secīgā, loģiskā skaidrojumā izmantoti tikai vēsturnieka tekstā dotie fakti, ir būtiskas faktu kļūdas.</p> <p>0 punktu Nav rakstīts. Rakstītais neatbilst uzdevuma formulējumam/ir tikai no teksta “izrauta” frāze.</p>	8